Протокол	**Трето заседание на подкомитета за Справедлив преход в Област Стара Загора към КН на ПРР 2021-2027 г.** **27.02.2025 г.** **Хибридно заседание в с. Старозагорски бани, община Стара Загора, Комплекс „Мини Марица-изток“**
Предмет:	**Трето заседание на подкомитета за Справедлив преход в област Стара Загора към КН на ПРР 2021-2027 г.**
	Съпредседатели на подкомитета по ФСП в Област Стара Загора към КН на ПРР 2021-2027 г.: Юра Йорданова-Витанова – заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството и Ръководител на Управляващия орган на ПРР и Методи Марков – областен управител на област Стара Загора и съпредседател на подкомитетите по ФСП за област Стара Загора. Представител/и на ведомствата отговорни за политиките, по които ще се финансират мерки от Фонда за справедлив преход: Ася Станкова, МРРБ; Ивайло Стоянов, МРРБ; Кети Карачолова, МРРБ; Красимир Ненов – зам.-министър на енергетиката; Цветислава Кръстева – държавен експерт в Министерство на енергетиката; Георги Гьоков - директор на д-я „Бюро по труда“, Стара Загора. Петя Николова, Агенция за устойчиво и енергийно развитие; Представител/и на общините на територията на областта: Радостин Танев - заместник-кмет на община Стара Загора; Росица Райкова, Община Стара Загора; Гюлджан Дурмуш - Шакир – заместник-кмет на община Гълъбово; Иван Станчев – зам.- кмет на Община Чирпан; Местни/регионални представител/и на всяка от национално представителните организации на работниците и служителите и на работодателите: Галина Кирчева – Областен координатор на РС на КНСБ – Стара Загора; Михаил Михайлов – председател на СРС на КТ „Подкрепа” – Стара Загора; Стефан Шоселов – Председател на КРИБ – Стара Загора; Иван Ленков – изпълнителен директор на Стопанска камара – Стара Загора; Теодора Пехливанова – представител на АИКБ - Стара Загора; Олег Стоилов – Председател на УС на ТПП - Стара Загора. Представител/и на академичната общност: Проф. д-р Добри Ярков – ректор на Тракийски университет – Стара Загора;

	Данчо Данев, Тракийски университет – Стара Загора; <u>Представители на Агенция за регионално развитие:</u> Поля Тончева – експерт „Европейска интеграция“ в АРИР – Стара Загора; <u>Представители на ЮЛНЦ за обществено полезна дейност:</u> Елена Стоева, СНЦ „Зелени балкани“ – Стара Загора <u>Наблюдатели с право на съвещателен глас:</u> Агнес Тисай, ЕК; <u>Секретариат на ПКН на ПРР 2021-2027:</u> Красимир Желязков, МРРБ Йоана Казакова, МРРБ Иван Добрев, МРРБ <u>Гости на заседанието:</u> Мария Пандева, ТЕЦ „Марица Изток“ 2 ЕАД; Георги Василев, ТЕЦ „Марица Изток“ 2 ЕАД; Леонид Ганозлиев, ТЕЦ „Марица Изток“ 2 ЕАД; Светослав Динев, ТЕЦ „Марица Изток“ 2 ЕАД; Петко Ковачев, ИЗП; Светослав Краминков, ТЕЦ „Марица Изток“ 2 ЕАД; Филип Филипов; Милен Генов, ТЕЦ „Марица Изток“ 2 ЕАД
Въведение:	
Заседанието беше открито с приветствие към членовете от г-жа Юра Йорданова-Витанова - заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството и Ръководител на Управляващия орган на ОПРР 2014-2020 г. и ПРР 2021-2027 г. (РУО). **Г-жа Витанова** откри заседанието, като поздрави с добре дошли всички членове на подкомитета, представителя на ЕК и изразявайки благодарност към Областна администрация Стара Загора за любезното домакнинство. Тя акцентира върху това, че Управляващият орган на ПРР е успял да обяви всички процедури за кандидатстване по Приоритет 4 на ПРР, които са били обсъдени на предишните две заседания на подкомитета. Г-жа Витанова заяви, че през месец януари 2025 г. е приключила оценката на подадените проектни предложения по процедура„Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на многофамилни жилищни сгради, вкл. справяне с енергийната бедност“предстои сключване на договори за БФП и стартиране изпълнението на Фонда за справедлив преход, като очакването е общините да проведат съответните обществени поръчки в кратки срокове.. Г-жа Витанова подчерта, че УО и целият екип е ангажиран да преодолее забавеното реализиране на фонда за справедлив преход, като бъдат обявени всички процедури, планирани в 2025 г., за да се обезпечи реалното изпълнение на зелената сделка.	
Г-жа Витанова даде думата на областния управител на Област Стара Загора - **г-н Методи Марков.**	
Г-н Методи Марков приветства с добре дошли всички участници в заседанието, като насърчи за активна дискусия всички присъстващи членове на подкомитета. Апелира текущите	

проблемите да бъдат поставени и обсъдени именно в рамките на заседанието, за да се търси реалното им решаване. Изрази увереност, че методологиите, които ще бъдат обсъдени в рамките на същото, ще доведат до реални резултати.

Г-жа Витанова даде думата за приветствено слово на **г-жа Агнес Тисай, представител на Европейската комисия**.

Г-жа Тисай благодари на първо място за гостоприемството на Г-н Марков, изказа благодарност и към заместник-министъра на МРРБ – г-жа Юра Витанова и нейния екип за организацията на заседанието. Тя подчерта, че справедливият преход в област Стара Загора е един от основните приоритети за Европейската комисия, като отбеляза, че днешното заседание на подкомитета е възможност на заинтересованите страни в региона за провеждане на дискусиия.

Г-жа Витанова благодари на г-жа Тисай и предложи за гласуване на дневния ред.

Приемане на дневния ред на Третото заседание на подкомитета към КН

Заседанието продължи с одобряване на предложения дневен ред на подкомитета за справедлив преход към КН, като нямаше гласували „против“ и „въздържал се“.

Г-жа Витанова даде думата на **г-жа Ася Станкова**, директор на дирекция ГД СППРР към МРРБ за представяне на информация за изпълнението на Приоритет 4 „Справедлив преход“ от ПРР 2021-2027.

Представяне на информация за изпълнението на Приоритет 4 „Справедлив преход“ от ПРР 2021-2027 г.

Г-жа Станкова подчерта, че всички обявени до момента, както и предстоящи за обявяване процедури, следват структурата на Приоритет 4 „Справедлив преход“, която е обособена в три основни направления: икономически преход, базиран на устойчиви енергийни решения чрез диверсификация и нови възможности за развитие; социален преход, базиран на квалифицирана заетост, предприемачество, социални услуги и защита; климатичен преход, базиран на енергийна ефективност и климатично-устойчива инфраструктура.

Г-жа Станкова представи информация за възможностите за кандидатстване по процедури по Приоритет 4. **(<u>Виж Приложение № 1</u>)**

Г-жа Станкова отбеляза, че в рамките на заседанието детайлно ще бъдат представени и подложени на обсъждане Методология и критерии за избор/подбор на операции по процедури „Рекултивация на минни терени“ и „Подкрепа за производствени инвестиции в големи предприятия в регион Стара Загора“, като обясни, че работното заглавие по първата процедура ще претърпи корекция в терминологията в резултат на получени коментари от службите на ЕК и същото ще бъде заменено със „Социално- икономическа трансформация на минни терени“. Разясни на присъстващите, че процедурата „Подкрепа за производствени инвестиции в големи предприятия“ ще бъде обявена само в регион Стара Загора, тъй като в етапа на дискусия и одобрение на териториалните планове за справедлив преход инвестиционни намерения за производствени инвестиции от страна на големи предприятия са заявени само от област Стара Загора и ЕК е допуснала изключение именно за нея.

Призова присъстващите в рамките на заседанието да споделеят всяка една идея за стратегически проект и/или стратегическа инвестия на територията на областта, за да бъдат чути местните нужди и да се направи всичко възможно те да бъдат удовлетворени и отговорят на интереса на местната общност.

Г-жа Витанова благодари за представянето и апелира присъстващите да се възползват от възможността да представят предложения и идеи за проекти с цел разпределяне на средствата по най-добрия начин за трите въглищни региона.

Г-жа Витанова се увери, че няма желаещи за коментари, след което предложи да се премине към следващата точка от дневния ред – Обсъждане на Методология и критерии за подбор на операции по процедура „Подкрепа за производствени инвестиции в големи

предприятия в регион Стара Загора“, като даде думата на **г-жа Кети Карачолова** за представяне.

Обсъждане на Методологията и критериите за подбор на операции по процедура „Подкрепа за производствени инвестиции в големи предприятия в регион Стара Загора“ по Приоритет 4 „Справедлив преход“ на ПРР 2021-2027

Г-жа Кети Карачолова благодари на г-жа Витанова и уточни, че процедурата е уникална за региона, предвид факта, че по Фонда за Справедлив преход големите предприятия не са акцент за финансиране съгласно Регламента. Тя допълни, че е предвидено същата да се реализира чрез подбор на проектни предложения, като териториалния ѝ обхват включва територията на област Стара Загора и 10-те допълнителни общини: Нова Загора, Сливен, Ямбол, Елхово, Тунджа, Симеоновград, Харманли, Тополовград, Димитровград и Хасково. Представи пред присъстващите подробна информация за допустимите кандидати по процедурата и размера на заложения бюджет, допустимите дейности по процедурата и очакваните резултати, критериите за административно съответствие и допустимост, както и критериите за техническа и финансова оценка. **(Виж Приложение № 2)**

Г-жа Витанова благодари на г-жа Карачолова за изчерпателната информация и даде възможност за коментари и предложения. Думата взе **г-жа Мария Пандова** – представител на ТЕЦ „Марица изток 2“ ЕАД.

Г-жа Пандова зададе въпрос относно финансирането на процедурата и поиска разяснение относно режимите на финансиране и съфинансиране.

Г-жа Кети Карачолова обясни, че е предвидено 85% съфинансиране от ФСП и 15% от националния бюджет на ниво програма. Направи уточнение, че към настоящи момент все още не е разработен в детайли режимът на държавна помощ за големи предприятия, след което думата бе дадена на **г-н Стефан Шоселов** – председател на КРИБ – Стара Загора.

Г-н Шоселов изрази мнение, че в рамките на програмата се коментират основно теми за зелен водород, батерии и други подобни технологии, без да се отчитат последните промени в световен мащаб и в частност в Европа, относно начин на действие по отношение на всички тези зелени практики. Акцентира, че едно от богатствата на България са именно въглищата и посочи, че особено тези в Стара Загора и Трояново са едни от най-богатите на редки земни метали и не следва да се пренебрегват, като илюстрира с примери екологично насочени технологии за използването им. Г-н Шоселов обърна внимание и на необходимостта от осигуряване на максимална заетост на работната ръка и предложи в критериите по обсъжданата процедура „Брой на новосъздадените работни места в резултат на изпълнението на производствената инвестиция“ да се допълни с възможност за запазване на максимално дълго време на тези места. Думата поиска и беше дадена на **г-жа Теодора Пехливанова** – представител на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Г-жа Пехливанова също зададе въпрос относно периода на заетост на работещите, тъй като голяма част от проектите са насочени към изграждане на ФЕЦ и осигуряват краткосрочна заетост.

Г-жа Станкова уточни, че по така зададените въпроси относно период на заетост на работните места ще бъде изготвен писмен отговор, който да стане официална част от насоките за кандидатстване, след което думата поиска **г-н Радостин Танев** – зам.-кмет на Община Стара Загора.

Г-н Танев предложи коригиране и допълване на критериите по процедурата в посока заличаване изискването за регистрация на предприятията на територията на Община Стара Загора, като обясни, че реализирането на съответната инвестиция следва да бъде в региона и в съответната община. Г-н Танев предложи да се предоставят допълнителни точки за бенефициенти, които имат ДМА на територията на общината през последните две години, като

уточни, че предложенията за изменение и допълнение на критериите по процедурата ще бъдат изпратени до УО в писмен вид по недлежния ред. Насочи вниманието на присъстващите към предстоящата процедура, свързана с индустриалните паркове и представи част от предложенията на бизнеса в тази насока, като включване на възможност за кандидастване на големи предприятия, както и възможности за инвестиции за създаване на нови предприятия, както и създаване на заетост на рабощите във въглищни региони.

Г-жа Станкова направи уточнение, че формулировката за допустими кандидати ще бъде коригирана, като изискванията за регистрирани и/или активно работещи предприятия на територията на засегнатите региони ще бъдат зададени кумулативно, след което думата бе дадена на **г-жа Агнес Тисай** – представител на ЕК.

Г-жа Тисай подчерта важността на създаването на работни места и уточни, че дейностите по процедурата трябва да бъдат свързани с изпълнението на плана за справедлив преход, след което думата поиска **г-н Светослав Динев –** представител на **„**ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД.

Г-н Динев попита подлежат ли на преразпределение така разписаните проценти за съфинансиране по отделните процедури.

Г-жа Станкова поясни, че процентите за съфинансиране следват логиката на режима на държавни помощи, като последният е определен в Регламенти и не зависи от Решения на УО, след което думата бе дадена на **г-н Леонид Ганозлиев** - представител на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД.

Г-н Ганозлиев помоли за разяснение относно индикаторите по процедурата в частта относно инсталиране и оперативен капацитет на енергията, като изказа мнение, че те са твърде завишени.

Г-жа Карачолова поясни, че индикаторите, които са посочени в проекта на Методика и критерии за подбор на операции, са индикатори на ниво процедура, което означава, че те трябва да бъдат постигнати от всички проекти, които ще бъдат одобрени по процедурата, а не от всеки един проект по отделно.

След направените уточнения и поради липса на други изказвания и въпроси, **г-жа Витанова** предложи да се премине към следващата точка от дневния ред, като отново уточни, че наименованието на процедурата ще бъде променено на „Социално-икономическа трансформация на минни терени“.

Обсъждане на Методология и критерии за подбор на операции по процедура „Рекултивация на минни терени” по Приоритет 4 „Справедлив преход” на ПРР 2021-2027

Заседанието продължи с представяне от **г-жа Карачолова** на проект на Методология и критерии за подбор на операции по процедура „Рекултивация на минни терени” (чието наименование ще бъде променено на „Социално-икономическа трансформация на минни терени) по Приоритет 4 „Справедлив преход” на ПРР 2021-2027“. Тя представи подробна информация относно начин на реализация на процедурата, териториален обхват, допустими кандидати и дейности, както и критериите за оценка на проектните предложения. (Виж Приложение № 3)

Г-жа Витанова благодари на г-жа Карчолова и даде думата за предложения и коментари по точката от дневния ред. Думата взе **г-н Леонид Ганозлиев** - представител на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД.

Г-н Ганозлиев обърна внимание на това, че част от терените на мините са нарушени преди сключване на концесионния договор и по отношение на тях ТЕЦ и мините биха могли да бъдат допустими бенефициенти и поиска разяснение как на практика ще бъде реализирано изпълнение на заложените мерки за пряко ангажиране на засегнатата работна сила, предвид че мините и ТЕЦ не са допустими кандидати по процедурата.

Г-жа Станкова обърна внимание на това, че по Фонда за справедлив преход няма да се осъществява рекултивация, а социално-икономическа трансформация на вече рекултивирани терени, с оглед на което за терените, за които се налага рекултивация не могат да се използват

средства от фонда. По отношение на пряко ангажиране на засегнатата работна сила поясни, че определяйки като конкретните бенефициенти по процедурата едно бъдещо дружество или общините, в случаите на общински терени, те по реда на ЗОП могат да възложат на фирми – изпълнители или дружества – изпълнители, които разполагат с такава квалифицирана работна ръка.

Г-жа Витанова даде думата на **г-жа Елена Стоева** – представител на СНЦ „Зелени балкани“ – Стара Загора, която предложи в описанието на обосновката за необходимостта при изброяване на законите, които трябва да се вземат предвид, да бъде добавен и Закон за биологичното разнообразие, тъй като част от дейностите, които ще бъдат финансирани вероятно ще имат отношение към този закон и обектите на защита, посочени в него.

Г-жа Витанова увери, че предложението ще бъде взето предвид, след което даде думата на **г-н Радостин Танев** – зам.-кмет на Община Стара Загора.

Г-н Радостин Танев посочи, че служителите в Комплекса „Марица изток“ и синдикатите са против създаването на дружество със специална инвестиционна цел (т.нар. SPV), с оглед начина по който е разписно в процедурата към момента. Г-н Танев посочи, че становището на община Стара Загора е, че средствата по тази процедура следва да бъдат използвани в друга насока чрез създаване на индустриални зони в засегнатите райони и в общините от засегнатите райони, което ще бъде предпоставка за създаване на бъдещи работни места.

Г-жа Станкова обърна внимание, че сериозна част от финансовия ресурс по ФСП вече е насочен към индустриалните зони, които са допустими в повече от една процедури. Тя уточни, че средствата които са определени за социално-икономическа трансформация на минни терени следва и могат да се използват само за такива цели и за постигане на така заложените индикатори. По отношение създаването на Дружество за рекултивация към Министерство на енергетиката, г-жа Станкова помоли **г-н Красимир Ненов** – зам-министър на енергетиката да коментира. Тя сподели мнение, че когато се навлезе в детайлите всички ще бъдат убедени, че SPV е възможно най-работещата структура за целите конкретно на тази инвестиция.

Г-н Красимир Ненов сподели пред присъстващите, че Индикативната годишна работна програма по ПРР е амбициозна, тъй като дава шанс да бъдат инициирани важни процедури и да се навакса нартупаното огромно закъснение от гледна точка на създаване и запазване на работни места. Той подкрепи становището на Община Стара Загора по отношение нуждата от създаване на работни места именно там, където е необходимо. Същевременно отбеляза, че не е за подценяване ситуацията, в която се намират разрушрните терени на мините и ТЕЦ, като посочи, че те имат нужда не само от възстановяване, което представлява ангажимент на концесионера, но следва да се постигнат и целите, заложени в обсъжданата процедура, т. е. да се надгради това, което е вменено като задължения на концесионера и да се създадат условия за развитие на нови икономически дейности. Г-н Ненов поясни, че основната причина да се обсъжда създаването на дружество със специално предназначение, е конкретното ограничение, че ТЕЦ и мини нямат право да получават помощ за тези дейности, съответно нямат достъп до тези средства.

Г-жа Витанова даде думата на **г-жа Агнес Тисай** – представител на ЕК.

Г-жа Агнес Тисай сподели пред присъстващите, че смята за уместно предложението за промяна на наименованието на процедурата, тъй като рекултивацията като дейност в нейния пряк смисъл е изключена като допустима дейност по плана. Тя допълни, че по Фонда за справедлив преход не могат да бъдат финансирани компании, които развиват минна дейност/дейност, свързана с добив на въглища.

Г-жа Витанова се увери, че няма желаещи за коментари, след което предложи да се

премине към следващата точка от дневния ред – „Разни“ и даде думата на **г-н Петко Ковачев** – представител на Институт за зелена политика.
Г-н Петко Ковачев помоли за информация относно резултатите от ефекта на мерките за енергийна ефективност след приключване на проектите. Г-н Ковачев сподели и въпрос, изпратен от г-н Тодор Тодоров до МРРБ относно притеснения на собственици, чиито имоти са предмет на отчуждителни процедури, които ТЕЦ и мините реализират.
Г-жа Витанова и г-жа Станкова обясниха, че УО не разполага с информация относно резултатите от мерките за енергийна ефективност, тъй като това не е в неговата компетентност. Отправиха молба зададеният въпрос за отчуждителните процедури да бъде депозиран в МРРБ по надлежния ред.
Г-н Шоселов взе думата за направи реплика на изказването на г-жа Тисай в частта, в която е недопустимо отпускане на средства за минни дейности, като поясни, че дейностите, които е споменал в изказването си не са минни дейности, а технологии, които използват определени продукти.
Г-н Леонид Ганозлиев поясни, че отчуждаването на имоти – частна собственост за нуждите на ТЕЦ се извърша въз основа на одобрен и влязъл в сила ПУП, като припомни, че съгласно Решение на НС и пътната карта е заложено въглищните централи да извършват дейност до 2038 г.
Г-н Олег Стоилов – председател на ТПП – Стара Загора, подкрепи тезата на г-н Шоселов, че едно от богатствата на България са именно въглищата и апелира ресурсите да бъдат използвани като мотиватор за привличане на външни инвеститори чрез използване на публично-частно партньорство.
Г-н Красимир Ненов – зам.-министър на енергетиката, се присъедини към изказванията на г-н Шоселов и г-н Стоилов, като потвърди общото разбиране за ролята на Комплекс „Марица изток“ и въглищата като национален ресурс. Изрази мнение, че коментираната в рамките на заседанието процедура дава възможност да се съхрани жизнеспособността на комплекса и да бъде осъществен прехода по структуриран начин, като поясни, че в хода на изпълнение на дейностите ще бъдат ангажирани ресурсите на комплекса.
Г-жа Витанова благодари за коментарите и допълненията от уастниците в заседанието и даде думата на областния управител на Стара Загора – г-н Марков и на г-жа Тисай, представител от ЕК, за заключителни думи.
Г-н Марков благодари за участието на всички членове на подкомитета, като обърна внимание, че че на местно ниво всички заинтересовани страни съвместно продължават да обсъждат идеи и начини за преодоляване на предизвикателствата на пазара на труда.
Г-жа Тисай също благодари за участието и за ползотворната дискусия.
Г-жа Витанова благодари на всички членове на Подкомитета за справедлив преход за конструктивния диалог и закри заседанието.

METODI MIHAYLOV MARKOV
Digitally signed by METODI MIHAYLOV MARKOV
Date: 2025.03.27 11:30:03 +02'00'

Yura Petkova Jordanova-Vitanova
Digitally signed by Yura Petkova Jordanova-Vitanova
DN: E=YVitanova@mrrb.government.bg, O=MRRB, OID.2.5.4.97=NTRBG-831661388, SN=Jordanova-Vitanova, G=Yura, SERIALNUMBER=PNOBG-8108125830, CN=Yura Petkova Jordanova-Vitanova, C=BG
Reason: I am the author of this document
Location: your signing location here
Date: 2025-03-28 17:52:07
Foxit Reader Version: 10.0.1

МЕТОДИ МАРКОВ	ЮРА ЙОРДАНОВА-ВИТАНОВА
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ	ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР И
НА ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА	РУО НА ПРР